

Dôvodová správa :

Materiál „Vyhodnotenie nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Piešťany“ za uplynulý rok je pravidelne spracovávaný a predkladaný na rokovanie poslancom Mestského zastupiteľstva mesta Piešťany za účelom informovania o aktuálnom stave nakladania s odpadmi.

Prvé vyhodnotenie nakladania s odpadmi bolo spracované v roku 2007. Od tohto obdobia bol materiál pravidelne dopĺňaný o informácie na základe uznesení Komisie pre životné prostredie a Mestského zastupiteľstva.

Cieľom vypracovaného materiálu je vyhodnotenie nakladania s odpadmi za rok 2018 v nasledovnom členení :

- analýza vyprodukovaných druhov odpadov a ich množstvá
- prehľad o spôsobe zhodnocovania a zneškodňovania odpadov
- prehľad o vynaložených nákladoch na zabezpečenie zberu, prepravy a uloženia odpadov

Pre porovnanie nákladov a množstva vyprodukovaných odpadov uvádzame údaje za obdobie posledných piatich rokov.

Súčasťou materiálu sú aj informácie o:

- aktivitách v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2018
- cieľoch v oblasti odpadového hospodárstva v roku 2019

1. Problematika odpadového hospodárstva mesta Piešťany

Pri riešení odpadového hospodárstva na území mesta Piešťany je potrebné prihliadať na skutočnosť, že produkcia odpadu predstavuje nielen ekologický, ale aj ekonomický rozmer. Zároveň je zrejmé, že nakladanie s odpadmi nepredstavuje zdroj zisku, ale pomáha skvalitňovať životné prostredie obyvateľov, zlepšovať stav krajiny za pomoci prísnych podmienok a pravidiel, ktoré je potrebné pri týchto činnostiach rešpektovať. Komunálna sféra je základom tvorby odpadov, kde každodenný život v konzumnej spoločnosti a s rastom životnej úrovne žiaľ prináša fakt vzniku odpadov a problematiku ich následnej likvidácie. Záujmom mesta Piešťany je vytvárať pre svojich obyvateľov vhodné podmienky na zapojenie sa do systému zberu komunálnych a drobných stavebných odpadov, zdokonaľovanie systému triedeného zberu odpadov, zvyšovanie množstva vytriedených komodít a znižovanie množstva komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov.

2. Legislatívne opatrenia na zabezpečenie správneho nakladania s odpadmi

Za komplexné nakladanie s komunálnymi odpadmi, vrátane zhodnocovania a zneškodňovania odpadov je zodpovedné mesto, ktoré je povinné prihliadať na základné princípy riadenia odpadového hospodárstva :

- a) predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu
- b) zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
- c) využívať odpady ako zdroj energie
- d) zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Súčasný právny rámec, ktorý vymedzuje povinnosti obcí a miest, je špecifikovaný v nasledovných zákonoch a príslušných vyhláškach :

- *Zákon č.79/2015 Z. z. o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov*
- *Vyhláška MŽP SR č.366/2015 o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti*
- *Vyhláška MŽP SR č.371/2015, ktorou sa vykonávajú ustanovenia zákona o odpadoch*
- *Vyhláška MŽP SR č.373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov*
- *Zákon č.582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady*
- *Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.*

Mesto Piešťany nakladá s odpadmi na svojom území v zmysle ustanovení Všeobecne záväzného nariadenia mesta Piešťany o odpadoch č. 1/2016.

V zmysle ustanovení zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch má **mesto povinnosť**:

- zaviesť vhodný systém zberu odpadov, zabezpečením zberu a prepravu zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jeho území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch, vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu zmesového komunálneho odpadu v meste
- zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností a biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,
- zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvové tetrapakové obaly najmenej v rozsahu

- vyplývajúcom z požiadaviek ustanovených na triedený zber komunálnych odpadov, v rámci zavedeného systému zberu odpadov, vrátane zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v meste,
- zabezpečiť priestor, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu (vrátane odpadov z obalov a neobalových výrobkov),
 - podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, uskutočniť zber a prepravu objemných odpadov a oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia,
 - upraviť zmluvne spôsob a podmienky zberu odpadov so zberovou spoločnosťou, ktorá má na vykonávanie predmetnej činnosti oprávnenie a požadované súhlasy od orgánov štátnej správy,
 - vykonávať kontroly plnenia povinností pôvodcov odpadov, požadovať informácie o nakladaní s odpadom na jeho území,
 - ukladať pokuty za priestupky za nepovolené nakladanie s odpadmi na úseku odpadového hospodárstva,
 - povinnosť zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

3. Analýza odpadového hospodárstva

Analýza odpadového hospodárstva predstavuje informácie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a ich vytriedenými zložkami, ktoré vznikli na území mesta Piešťany za rok 2018. Predkladá prehľad o celkovom množstve vyprodukovaných odpadov, a tiež o výške nákladov potrebných na zabezpečenie služieb v oblasti odpadového hospodárstva (zber, preprava, zhodnotenie a zneškodnenie odpadov).

V roku 2018 sme zaznamenali zvýšenie produkcie celkového množstva komunálnych odpadov a tým aj zvýšenie vytriedených odpadov, kde percento separácie dosiahlo hodnotu **33 %**. Údaje uvádzame v tabuľke č.1. K zvýšeniu množstva vytriedeného odpadu prispelo zvýšenie množstva odpadov z kovov a elektroodpadu, vyzbieraných v zariadeniach na zber odpadu, ktoré majú s mestom uzatvorenú zmluvu (Kovošrot Belica, s.r.o. a Výkupňa Environment, s.r.o.) a ohlasujú nám množstvá vyzbieraných komunálnych odpadov od občanov.

Tabuľka č.2 uvádza množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov pre porovnanie percenta separácie.

V tabuľke č.3 uvádzame percentuálny podiel piatich základných separovaných zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov z dôvodu lepšej prehľadnosti percentuálneho podielu najzberanejších zložiek.

Podľa tabuľky č.4 sme u niektorých odpadov podľa pôvodu ich vzniku zaznamenali zníženie, u iných nepatrné zvýšenie ich množstva, okrem odpadu z prevádzky Zberné stredisko, ktorého množstvo sa znížilo. Na jeho produkciu mali vplyv odstraňovanie nepovolených skládok odpadov a veľkoobjemových odpadov zo stanovišť zberných nádob na sídliskách a z verejných priestranstiev mesta, taktiež zber veľkoobjemových odpadov počas jarých a jesenných zberov.

V tabuľke č.5 uvádzame údaje o vytriedených komoditách a ich odberateľoch, ktorí odovzdali odpad oprávneným spoločnostiam na ďalšie zhodnotenie.

V roku 2016 sa začal vyberať poplatok za uloženie drobného stavebného odpadu v prevádzke Zberné stredisko vo výške 0,015 €/kg, údaje o príjmoch a množstvách uloženého drobného stavebného odpadu uvádzame v tabuľke č. 6.

Tabuľka č.1 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2014 - 2018)

Zberový rok	Celkové množstvo	Priemer na 1 ob.	Skládkované množstvo	Priemer na 1 ob.	Separované množstvo	Priemer na 1 ob.	Percento separácie
2014	18 633	0,65	11 340	0,39	7 293	0,25	39
2015	17 071	0,60	11 611	0,40	5 460	0,19	32
2016	16 689	0,59	11 687	0,41	5 002	0,18	30
2017	17 280	0,61	11 718	0,42	5 562	0,20	32
2018	17 548	0,63	11 705	0,42	5 843	0,21	33

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.2 Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov po vyčlenení biologicky rozložiteľných odpadov v tonách (2014 - 2018)

Zberový rok	Celkové množstvo	Skládkované množstvo	Separované množstvo	Percento separácie
2014	13 176	11 340	1 836	13,93
2015	13 471	11 611	1 860	13,81
2016	13 725	11 687	2 038	14,85
2017	15 336	11 718	3 618	23,59
2018	15 614	11 705	3 909	25,04

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.3 Percentuálny podiel piatich základných triedených zložiek (papier, plasty, sklo, kovy a tetrapaky) z celkového množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov v tonách (2014 - 2018)

Zberový rok	Celkové množstvo	Skládkované množstvo	Separované množstvo	Percento separácie
2014	13 058	11 340	1 718	13,16
2015	13 351	11 611	1 740	13,03
2016	13 518	11 687	1 831	13,55
2017	15 105	11 718	3 387	22,42
2018	15 424	11 705	3 719	24,11

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.4 Množstvo odpadov v tonách rozčlenené podľa ich pôvodu (2014 - 2018)

Zberový rok/pôvod	2014	2015	2016	2017	2018
Domácnosti	4 970	4 848	4 833	4 744	4 781
Prevádzky	2 550	2 549	2 582	2 485	2 485
Zberné stredisko	2 381	2 799	2 987	3 157	2 858
Uličné nádoby	487	316	313	266	242
Čistenie ulíc	510	779	644	721	663
Biodpad z domácností	950	910	1 035	968	1 027
Odpad z cintorínov	180	192	196	194	180

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.5 Množstvo vytriedených odpadov v tonách podľa komodít, údaje o odberateľoch (2014 - 2018)

Komodita	2014	2015	2016	2017	2018	Odberateľ
Papier	840,81	851,51	905,88	952,60	961,41	Marius Pedersen, a.s
Plasty	400,16	414,5	418,25	420,60	450,76	Marius Pedersen, a.s.
Sklo	427,95	422,65	452,16	461,29	449,66	Marius Pedersen, a.s.
Batérie, akumulátory	0,29	0,05	0	2,19	0,95	Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Žiarivky, farby	7,19	7,89	10,41	13,06	0,48	Bomat, s.r.o., Vyfako, s.r.o. Environment, s.r.o.
Oleje a tuky	0,12	1,88	3,29	3,67	1,83	Vyfako, s.r.o.
Elektroodpad	15,31	13,04	58,92	116,63	104,32	ASEKOL SK s.r.o. Bomat, s.r.o. Environment, s.r.o.
Kovy	14,51	20,30	21,91	1523,01	1823,00	Marius Pedersen, a.s. Environment, s.r.o. Kovošrot Belica, s.r.o.
Pneumatiky	27,84	21,45	35,66	0	0	Vyfako, s.r.o., INPOS Slovakia s.r.o.
Tetrapakové obaly	34,97	31,10	33,22	29,77	34,51	Marius Pedersen, a.s.
Šatstvo, textil	62	68,74	93,67	90,36	77,54	TextilEco, a.s., Peter Kucharčík, EKOCHARITA SLOVENSKO SLOVENSKU o.z
Biodpad*	5458	3600	2964	1944,07	1933,72	Služby mesta

Kuchynský odpad	4,56	6,70	4,59	4,50	4,23	Marius Pedersen, a.s.
Jedlé oleje a tuky	0	0,11	0	0,48	0,52	INTA, s.r.o.
Spolu	7 293	5 460	5 002	5 562	5 843	

*vrátane odpadu z údržby mestskej zelene a bioodpadu z domácností

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.6 Zberné stredisko – uloženie drobného stavebného odpadu, príjmy (v €) a množstvá v tonách za rok 2018

Zberový rok/pôvod	Príjmy	Množstvo
2014	0	0
2015	0	0
2016	4 790,95	319,42
2017	3 987,77	265,85
2018	5 616,58	374,44

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Náklady na zber, prepravu a zneškodnenie odpadov dosiahli v roku 2018 celkovú výšku **2 704 120 €**, čo znamená, že v porovnaní s rokom 2017 sa zvýšili o **1 411 656 €**.

Údaje uvádzame v tabuľkách č.7 a 8.

Tabuľka č.7 Náklady (v €) na zabezpečenie zberu, prepravy, zhodnotenia a zneškodnenia odpadov (2014 – 2018)

Zberový rok/ Náklady v €	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové náklady	1 458 548	1 466 059	1 398 427	1 292 464	2 704 120
Zber a preprava odpadov	963 414	951 693	852 676	733 870	766 496
Zneškodnenie odpadov	433 013	443 176	446 097	446 645	436 818
Triedený zber odpadov*	42 522	35 693	35 520	38 285	33 213
Prevádzka Zberné stredisko**	19 599	20 032	21 244	21 928	32 382
Zberný dvor				9 245	0
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva***		15 465	20 210	41 952	1 429 834
Projektová dokumentácia Zberný dvor					5 377
Projektová dokumentácia Kompostáreň			22 680	539	0

*biologicky rozložiteľný odpad od občanov, kuchynský odpad mestskej zariadenia, nebezpečný odpad...

**vrátane mzdy, energie, materiál

***stanovišťa zberných nádob, zberné nádoby...

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Tabuľka č.8 Rozčlenenie nákladov (v €) podľa jednotlivých služieb v OH (2014 - 2018)

Zberový rok/Pôvod odpadov	2014	2015	2016	2017	2018
Domácnosti	722 187	706 582	641 455	575 158	572 354
Prevádzky	339 101	369 995	342 329	300 473	318 784
Uličné nádoby	31 510	21 773	20 485	17 243	16 720
Nepovolené skládky	3 560	7 279	6 096	6 058	6 666
Biologicky rozložiteľný odpad (rodinné domy)	33 021	26 031	24 021	20 733	21 594
Čistenie ulíc	30 229	44 115	35 645	38 794	36 033
Veľkoobjemový odpad (prevádzka Zberné stredisko)	152 206	209 508	215 036	214 176	202 460
Biologicky rozložiteľný odpad (prevádzka Zberné stredisko)	4 852	36	1 145	79	27
Odpad z cintorínov	19 511	20 968	19 023	18 264	17 389
Odpad z firiem		14 613	13 321	11 475	10 564
Kuchynský odpad		1 910	1 584	1 903	2 136
Nebezpečný odpad + pneumatiky		6 095	9 915	10 643	8 744
Zneškodnenie odpadu CityLights					739
Likvidácia pneumatík z nového Zberného dvora					1 337
Zber VOO		1 657	3 026	2 768	3 253
Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií			1 212	1 033	0
Drobný stavebný odpad					17 727
Prevádzka Zberné stredisko**		20 032	21 244	21 928	32 382
Zberný dvor				9 245	0
Materiálové zabezpečenie odpadového hospodárstva***		15 465	20 210	41 952	1 429 834
Projektová dokumentácia			22 680	539	5 377

Zdroj : Oddelenie stavebných služieb a rozvoja mesta – životné prostredie

Mesto Piešťany vynaložilo v roku 2018 na zabezpečenie služieb v odpadovom hospodárstve finančné prostriedky vo výške **2 704 120 €**, pričom príjem za poplatkov za komunálne odpady bol vo výške **1 385 110 €**.

Údaje uvádza tabuľka č.9.

Problematika výberu poplatkov za komunálne odpady, rovnako aj výpočet výšky poplatkov je v kompetencii finančného odboru.

Tabuľka č.9 Výška príjmov a nedoplatkov (v €) za komunálne odpady (2014 - 2018)

Rok	Predpis FO (v €)	Predpis PO (v €)	Nedoplatok (v €)	Príjmy (v €)
2014	692 025	727 550	100 633	1 318 942
2015	706 378	766 464	86 552	1 386 290
2016	700 372	737 643	66 279	1 371 736
2017	704 460	742 602	79 459	1 367 603
2018	703 036	738 246	56 172	1 385 110

4. Aktivity v odpadovom hospodárstve za rok 2018

- rozšírenie systému separovaného zberu biologicky rozložiteľných odpadov v rodinných domoch zakúpením ďalších 1 000 ks špeciálnych zberných nádob o objeme 120 l
- propagácia separovaného zberu pre obyvateľov – oznamy v miestnej tlači, na webovej stránke mesta
- aktívna účasť na konferenciách a seminároch
- organizácia pravidelného zberu odpadov z verejných priestranstiev mesta v rámci Dňa Zeme aj v spolupráci so žiakmi základných škôl a občianskymi združeniami
- organizácia jarného čistenia brehov vodných tokov (Váh, Dubová) a vodnej nádrže Sĺňava v spolupráci s OZ Sĺňava Piešťany, občanmi a žiakmi stredných škôl (počas písomných maturít)
- pravidelné odstraňovanie nepovolených skládok odpadov zo stanovišť zberných nádob na sídliskách
- bezplatný jarný a jesenný zber veľkoobjemového odpadu a elektroodpadov od občanov v deviatich lokalitách na území mesta
- ukončenie výstavby a kolaudácia nového zberného dvora.

5. Ciele v odpadovom hospodárstve v roku 2019

- osвета a vzdelávanie obyvateľov mesta Piešťany formou letákov, oznamov, brožúr
- osвета a vzdelávanie detí v materských, základných školách formou výučbových materiálov s tematikou separovaného zberu
- vybudovanie ďalších stanovišť zberných nádob na odpad
- výzvy v tlači a osвета prostredníctvom miestnych médií na správne nakladanie so stavebným odpadom (povinnosti ukladania stavebného odpadu na riadené skládky a predchádzanie vzniku nepovolených skládok odpadov)
- organizácia zberu odpadu v rámci Dňa Zeme
- bezplatný jarný a jesenný zber veľkoobjemového odpadu a elektroodpadu od občanov